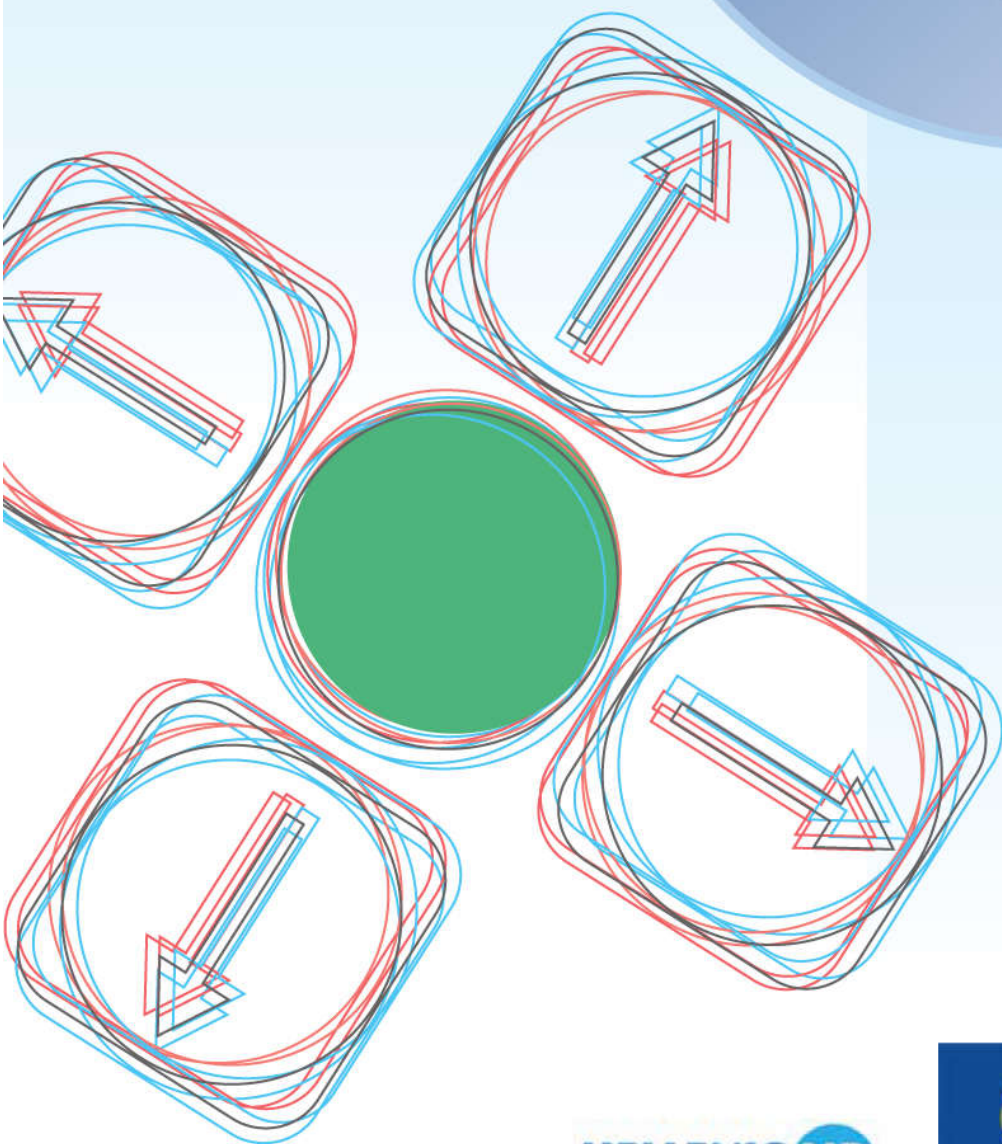

COMPASS

Ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης
στα Ανθρώπινα Δικαιώματα
για νέους/νέες

Ένα λεπτό ακριβώς

Μιλήστε για «ένα λεπτό ακριβώς» – χωρίς κανένα δισταγμό και καμία επανάληψη!

Θεματικές ενότητες	Αθλητισμός, Παγκοσμιοποίηση, Γενικά ανθρώπινα δικαιώματα
Πολυπλοκότητα	Επίπεδο 2
Μέγεθος Ομάδας	Οποιοδήποτε
Διάρκεια	40 λεπτά
Επισκόπηση της δραστηριότητας	Σ' αυτήν τη δραστηριότητα, τα μέλη της ομάδας θα πρέπει να είναι γρήγορα και εφευρετικά, καθώς και να μιλήσουν για ένα λεπτό για τη σχέση μεταξύ αθλητισμού και ανθρωπίνων δικαιωμάτων
Σχετιζόμενα δικαιώματα	Όλα
Σκοποί	<ul style="list-style-type: none"> • Να ωθήσει τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να μοιραστούν τις γνώσεις τους για τον αθλητισμό και για τα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. • Να καταστήσει κατανοητούς τους τρόπους με τους οποίους όλα τα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι αλληλένδετα και αδιαίρετα. • Να αναπτύξει την αυτοπεποίθηση στην έκφραση της προσωπικής άποψης.
Υλικά	<ul style="list-style-type: none"> • Φύλλα δηλώσεων, ένα ανά άτομο. • Ένα καπέλο. • Ένα ρολόι ή ένα χρονόμετρο.
Προετοιμασία	<ul style="list-style-type: none"> • Κάντε ένα αντίγραφο του φύλλου που θα βρείτε παρακάτω και κόψτε τις δηλώσεις που περιέχει. • Διπλώστε σε λωρίδες τα χαρτάκια και βάλτε τα στο καπέλο.

Οδηγίες

1. Ζητήστε από τα μέλη της ομάδας να καθίσουν σε κύκλο.
2. Περάστε έναν γύρο το καπέλο. Ζητήστε έπειτα από τον/την καθένα/μία με τη σειρά, χωρίς να κοιτάζει, να τραβήξει από το καπέλο ένα χαρτάκι.
3. Οι συμμετέχοντες/ουσες έχουν στη συνέχεια 5 λεπτά να προετοιμαστούν για να μιλήσουν επί ένα λεπτό για τη δήλωση που αναγράφεται στο χαρτί που τράβηξαν. Ο κανόνας είναι ότι θα πρέπει να πουν, χωρίς κανένα δισταγμό και χωρίς να υπάρξουν επαναλήψεις, τις απόψεις τους.
4. Προχωρήστε έπειτα κυκλικά και ζητήστε από το κάθε άτομο να πει την άποψή του.
5. Μετά από κάθε «ομιλία», αφιερώστε δύο ή τρία λεπτά για σύντομα σχόλια. Εάν τα μέλη της ομάδας συζητούν κάτι έντονα, σημειώστε το θέμα και διαβεβαιώστε τους ότι θα επιστρέψετε σε αυτό στο τέλος.
6. Αφού μιλήσουν όλοι/ες, προχωρήστε στην ανασκόπηση και στην αξιολόγηση.

Ανασκόπηση και αξιολόγηση

Αρχίστε με ανασκόπηση της δραστηριότητας και προχωρήστε μετά σε συζήτηση για τα ζητήματα που ανέκυψαν ως σημαντικά.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

ΓΕΝ. ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑ

ΕΠΙΠΕΔΟ 2

ΜΕΓΕΘΟΣ ΟΜΑΔΑΣ

ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

40 ΛΕΠΤΑ

Ημερομηνία κλειδί

7 Απριλίου
Παγκόσμια Ημέρα Υγείας

- Ήταν δύσκολο να μιλήσει κανείς για το θέμα του επί ένα λεπτό με τόσο μικρή προετοιμασία;
- Ποια ήταν τα πιο δύσκολα θέματα και γιατί;
- Ποιοι ισχυρισμοί ήταν οι πλέον αμφιλεγόμενοι και γιατί;
- Ποιες πληροφορίες προκάλεσαν έκπληξη στους/στις συμμετέχοντες/ουσες;

Συμβουλές για τους/τις διευκολυντές/τριες

- Αυτή η δραστηριότητα λειτουργεί σε πολλά και διαφορετικά επίπεδα και τα θέματα επιδέχονται διάφορες ερμηνείες. Είναι σημαντικό να προσαρμόσετε την παρέμβασή σας στο επίπεδο των νέων. Μπορείτε, αν θέλετε, να πείτε κάτι για να τους/τις βοηθήσετε να σκεφτούν περισσότερο, αλλά να έχετε υπόψη σας τον κίνδυνο ότι ίσως να δώσετε την εντύπωση πως αναμένετε «μια συγκεκριμένη απάντηση».
- Εάν νομίζετε ότι οι δηλώσεις που δίνονται παρακάτω δεν θα έχουν ενδιαφέρον για την ομάδα σας, χρησιμοποιήστε κάποιες άλλες δικής σας επιλογής.
- Ενθαρρύνετε όσους/ες είναι απρόθυμοι/ες. Προτείνετε τους να προσπαθήσουν να μιλήσουν για μισό λεπτό ή ακόμα και για είκοσι δευτερόλεπτα ή να το συζητήσουν για λίγο με έναν/μια φίλο/η τους προτού μιλήσουν, ή επιτρέψτε τους να μιλήσουν προς το τέλος, αν τους/τις διευκολύνει να ακούσουν πρώτα άλλους/ες να μιλούν.

Παραλλαγές

- Αν η ομάδα αποτελείται από λίγα άτομα, μπορείτε να κάνετε δύο ή και περισσότερους γύρους.
- Τα μέλη της ομάδας παίρνουν από ένα χαρτί σε κάθε γύρο. Εάν είναι πάνω από δεκαπέντε, εργαστείτε σε δύο υποομάδες.
- Αυτή η τεχνική, με τις δηλώσεις γραμμένες σε χαρτάκια μέσα στο καπέλο, μπορεί να προσαρμοστεί και να χρησιμοποιηθεί για οποιαδήποτε θεματική ενότητα.

Προτάσεις για συνέχεια

- Εάν η ομάδα θέλει να ασχοληθεί περαιτέρω με το θέμα του αθλητισμού, δοκιμάστε τη δραστηριότητα «αθλητισμός για όλους» (σ. 232).
- Εάν κάποιο άλλο θέμα προκάλεσε ιδιαίτερο ενδιαφέρον, συμβουλευτείτε τα περιεχόμενα των δραστηριοτήτων στη σελ. 68-69 για να βρείτε μια σχετική δραστηριότητα.
- Η ομάδα μπορεί, αν θέλει, να γνωρίσει και μια χιουμοριστική προσέγγιση στα ανθρώπινα δικαιώματα μέσα από τις γελοιογραφίες του Pancho, στο Κεφάλαιο 3 (βλέπε και τη δραστηριότητα «παιχνίδια εικόνων - τι βλέπετε στον Pancho;»). Δείτε και το «Eurojoke Contest» στο εκπαιδευτικό υλικό του Συμβουλίου της Ευρώπης “All different all equal”.

Ιδέες για δράση

- Επιλέξτε ένα ζήτημα για το οποίο θέλετε να αναλάβετε δράση και εργαστείτε πάνω σε αυτό.
- Σχεδιάστε ένα πρόγραμμα προκειμένου να συνεχίσετε να εργάζεστε στο επιλεγμένο θέμα.
- Δικτυωθείτε με μια τοπική οργάνωση που να εργάζεται στο ανάλογο πεδίο. Χρησιμοποιήστε το πρόγραμμα ως εκπαιδευτική ευκαιρία και βοηθήστε τους συμμετέχοντες/ουσες να σκεφτούν τα όσα έχουν κερδίσει σε δεξιότητες και σε ικανότητες δράσης μέσα από την ομαδική εργασία.

Συμπληρωματικές πληροφορίες

- «Πώς παίζεται το παιχνίδι: Η συμβολή του αθλητισμού στην προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων», Συνδιάσκεψη στο Σίδνεϊ, 1 έως 3 Σεπτεμβρίου 1999: www.hrca.org.au/#sport-and-human-rights.

Φυλλάδια

Φύλλο Δηλώσεων

Αθλητισμός και γενικά ανθρώπινα δικαιώματα

Νομίζετε ότι ο Ronaldo είναι καλός εκπρόσωπος για τη «Δύναμη για την Αλλαγή: Παγκόσμια Εκστρατεία νέων για την ευαισθητοποίηση στο AIDS»;

Αθλητισμός και γενικά ανθρώπινα δικαιώματα

Οι αθλητές σε διεθνές επίπεδο πρέπει να συμμορφώνονται με έναν κώδικα δεοντολογίας. Εκείνοι που παραβιάζουν τον κώδικα, παραδείγματος χάριν, χρησιμοποιώντας ένα αθλητικό γεγονός για να κάνουν μια πολιτική δήλωση, τιμωρούνται. Αποτελεί αυτό παραβίαση του δικαιώματος ενός προσώπου στην ελεύθερη έκφραση;

Αθλητισμός και γενικά ανθρώπινα δικαιώματα

Η αστυνομία έχει τη δικαιοδοσία να μην επιτρέψει σε οπαδούς –ύποπτους για πρόκληση επεισοδίων- το ταξίδι σε άλλες χώρες για την παρακολούθηση ποδοσφαιρικών αγώνων. Αυτό αποτελεί άρνηση του δικαιώματός τους στην ελευθερία μετακίνησης και στο συνεταιρίζεσθαι, το οποίο μπορεί να υποστηριχθεί και νομικά;

Αθλητισμός και παιδιά

Τι θα λέγατε στους φιλόδοξους γονείς και τους προπονητές που αναγκάζουν τα παιδιά να προπονούνται εξαντλητικά; Ποιος θα έπρεπε να έχει το δικαίωμα να αποφασίζει για την υγεία ενός νεαρού ατόμου και το πώς αυτό διαθέτει τον ελεύθερο χρόνο του;

Αθλητισμός και υπηκοότητα

Πολλοί άνθρωποι γεννιούνται σε μια χώρα αλλά έπειτα κάνουν πατρίδα τους μια δεύτερη χώρα και γίνονται πολίτες της. Εν τούτοις, συνεχίζουν να υποστηρίζουν την εθνική ομάδα της χώρας γέννησής τους αντί αυτής της χώρας υποδοχής. Ποια εθνική ομάδα θα έπρεπε να υποστηρίζουν;

Αθλητισμός και διακρίσεις

Οι εξετάσεις εξακρίβωσης φύλου των αθλητών και αθλητριών είναι απαραίτητες προκειμένου να διασφαλιστεί ο θεμιτός ανταγωνισμός ή είναι μια σοβαρότατη παραβίαση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και του δικαιώματος των ανθρώπων στην ιδιωτική ζωή;

Αθλητισμός και εκπαίδευση

Πιστεύετε ότι τα μαθήματα για τον αθλητισμό πρέπει να είναι υποχρεωτικά σε όλη την τυπική εκπαίδευση;

Αθλητισμός και κοινωνικά δικαιώματα

Νομίζετε ότι οι επαγγελματίες αθλητές και αθλήτριες θα πρέπει να έχουν ίδια δικαιώματα με αυτά των άλλων εργαζομένων, π.χ., το δικαίωμα να συγκροτούν συνδικάτα και το δικαίωμα να μην απομακρύνονται από την εργασία τους άδικα;

Αθλητισμός και περιβάλλον

Υπάρχει ένας ισχυρισμός ότι τα γήπεδα του γκολφ δεν είναι φιλικά προς το περιβάλλον, επειδή δημιουργούνται συχνά σε εδάφη που χρησιμοποιούνται από τους ντόπιους πληθυσμούς για καλλιέργειες, καθώς και σε δασικές εκτάσεις. Απαιτούν επίσης πολύ νερό, ζιζανιοκτόνα και φυτοφάρμακα για τη συντήρησή τους. Το γκολφ, λοιπόν, είναι κάτι που πλήττει τα ανθρώπινα δικαιώματα;

Αθλητισμός και ισότητα των φύλων

Μερικοί άνθρωποι υποστηρίζουν ότι υπάρχουν λίγες γυναίκες ανάμεσα στους προπονητές και στους αθλητικούς παράγοντες λόγω των διακρίσεων κατά των γυναικών. Συμφωνείτε; Εάν ναι, τι μπορεί να γίνει γι' αυτό;

Αθλητισμός και παγκοσμιοποίηση

Τα αθλητικά παπούτσια και μεγάλο μέρος του αθλητικού εξοπλισμού παράγονται με την εκμετάλλευση των φτηνών εργατικών χεριών στην Ανατολική Ευρώπη και στην Άπω Ανατολή. Οι εργαζόμενοι/ες, όμως, θέλουν να συνεχίσουν να δουλεύουν στα εργοστάσια αυτά και δεν επιζητούν κάποιο μπόϊκοτάρισμα. Τι μπορούμε να κάνουμε εμείς, ως καταναλωτές, για να αποφύγουμε τη συμμετοχή μας στην εκμετάλλευσή τους;

Αθλητισμός και ανθρώπινη ασφάλεια

Η Κίνα έχει αρνητικό ιστορικό στα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι σωστό που επιλέχθηκε για να φιλοξενήσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2008;

Αθλητισμός και υγεία

Τι μπορεί να γίνει σε τοπικό επίπεδο για να καταπολεμηθεί η χρήση αναβολικών στον αθλητισμό;

Αθλητισμός και ΜΜΕ

Νομίζετε ότι οποιαδήποτε τηλεοπτική επιχείρηση έχει το δικαίωμα να αγοράσει την αποκλειστική κάλυψη οποιουδήποτε αθλητικού γεγονότος;

Αθλητισμός και ειρήνη

Σε ποιο βαθμό ο ανταγωνισμός στον αθλητισμό προωθεί τη συνεργασία και την κατανόηση μεταξύ των ανθρώπων;

Αθλητισμός και φτώχεια

Πιστεύετε ότι οι πολιτικοί στη χώρα σας χρησιμοποιούν τον αθλητισμό ή τα αθλητικά γεγονότα για να αποσπάσουν και να εκτρέψουν την προσοχή των ανθρώπων από τα πολιτικά και οικονομικά ζητήματα;

Αθλητισμός και φτώχεια

Σε πολλές χώρες, ο αθλητισμός, και ειδικά το ποδόσφαιρο, προσφέρει στα άτομα τη δυνατότητα ενός «διαβατηρίου εξόδου από τη φτώχεια». Επομένως, θα έπρεπε οι φτωχές χώρες να επικεντρωθούν περισσότερο στο ποδόσφαιρο;